

ՄԱՆԿԱԳՐԱՏՆԵԱՆ

Խորհուրդ

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Առատաձեռն ըլլանք

Առատաձեռնությունը մարդուն լաւ յատկանիշներէն մէկն է: Առատաձեռնութեան ոգին կը սորվինք դպրոցական գրասեղաններու ետին, կը սորվինք նաեւ տան մէջ, տեսնելով մեր ծնողներու կատարած օգնութիւնները զանազան շրջանակներու մէջ:

Առատաձեռն ըլլալով, դուրս կու գանք մեր աշխարհէն: Կը սորվինք դիտել մեր շուրջը եւ օգուակար դառնալ բոլոր անոնց որոնք գրկուած են կեանքի առաջին անհրաժեշտութիւններէն: Այդ անհրաժեշտութիւններէն են ուտելիք կամ հագնելիք ունենալը, ուսանելու կարելիութիւն ունենալը եւայլն:

Մէկ վայրկեան մտածենք եւ պիտի անդրադառնանք որ ընդհանրապէս կը պահանջենք, կ'ուզենք, կը գանգատինք, եւ երբ մեր ուզածը չունենանք, կը նեղուինք, երբեմն ալ կու լանք: Բայց երբ առատաձեռն ըլլանք, կը սորվինք ուզելու փոխարէն՝ բաժնել մեր ունեցածը ուրիշներուն հետ:

Առատաձեռն ենք, երբ մեր ժամանակը կը տրամադրենք եւ աշխատանք կը տանինք յանուն դատի մը յաջողութեան:

Առատաձեռն ենք, երբ մեր ունեցածէն բաժին կը հանենք աղքատներուն կամ բոլոր անոնց որոնք գրկուած են այդ բարիքներէն:

Առատաձեռն ենք, երբ մեր ձեռքը կ'երկարենք մեր մեծ հայրիկներուն կամ մեծ մայրիկներուն, օգնելով անոնց կամ մտիկ ընելով անոնց ըսածները:

Առատաձեռն ենք, երբ դրամական մեր օժանդակութիւնը կը բերենք հանգանակութեան մը:

Շատ յաճախ մտերմութիւնը ընկերներու միջեւ, առիթ կու տայ որ անոնք իրար օգնեն եւ դառնան առատաձեռն: Եւ ամէնէն աւելի առատաձեռնը այն է, որ կը պահէ ու չի յայտարարեր իր առատաձեռն ըլլալը:

Եկէք մենք ալ, սիրելի պատանի-պարմանուիկներ, ըլլանք ազնիւ եւ սորվինք գոհանալ մեր ունեցածներով եւ մեր օգնութիւնը բերենք մեր կարիքատու հայրենակիցներուն:

Հպարտ եմ որ հայ եմ ինձի նման հայ էր...

Սօւէ Մայրիկ

Սօւէ Վարդանեան ծանօթ է բոլոր հայերուն որպէս Սօւէ Մայրիկ: Ան պարզ գիտացի աղջիկ մըն էր, Ախլաթ գաւառէն: Ամուսնացած էր Խչենց Սերոբի հետ, որ աւելի ուշ դարձաւ ֆետայի Սերոբ Ադիբ:

1890- ական թուականներուն, Սերոբ հեռացաւ Սօւէն եւ իր փոքրիկ զաւակ՝ Յակոբէն, որպէսզի իր ընտանիքին նիւթական ապահովէ: Սակայն ընտանիքէն հասնող տխուր լուրերը եւ իր ազատասէր հոգին, մղեցին զինք, որ ան վերադառնայ իր գիտը:

Գիտ զարով Սերոբ իր շուրջ հաւաքեց ազատութիւն սիրող քաջ երիտասարդներ: Սերոբի հետ աշխատեցաւ իր կինը Սօսէն: Ան իր վզին ոսկին ու արծաթը մէկ կողմ նետեց եւ անոնց փոխարէն իր կուրծքին վրայ փամփուշտներ շարեց: Մոռցաւ հանգիստ կեանքը եւ զէնքը ձեռքին, իր սիրած Սերոբին հետ ճամբայ ելաւ կռուի դաշտ:

Սօւէ Մայրիկ հաւատք, յոյս եւ ուժ ներշնչեց իր ամուսնին, զաւակներուն եւ ազատասէր երիտասարդներուն: Սերոբ Փաշայի բացակայութեան ընթացքին, Սօւէ Մայրիկ տղամարդու նման, կրցաւ քաջաբար դիմադրել, պայքարիլ հայրենիքի ազատութեան համար:

Շատ քաջ ու ճարպիկ ֆետայի էր Սերոբ Ադիբը: Երբ թուրքերը տեսան թէ պիտի չկարենան կռիւով յաղթել Սերոբին, թունաւորեցին զինք մատնիչի մը միջոցով՝ իր ծխախոտին մէջ թոյն դնելով: Սպաննեցին նաեւ իր որդին՝ Յակոբը եւ հասնելով Սօւէին՝ տարին զինք Բաղէշի բանտը:

Բանտէն ազատելէ ետք, Սօւէ անցաւ Կովաս: Ան տեսաւ իր ամուսնոյն երազներուն իրականա-

ցումը՝ Հայասանի Հանրապետութիւնը: Աւելի ուշ, համայնավարներու յարձակումներէն ետք, Սօւէ Մայրիկ անցաւ Պոլիս, յետոյ Եգիպտոս: Հաստատուեցաւ Աղեքսանտրիա եւ հոն ալ մահացաւ (1951-ին) հայրենի հողին կարօտով: Հայաստանի անկախութենէն ետք, իր աճիւնները փոխադրուեցան Հայաստան:

Ես ալ հայ մըն եմ, պէտք է մտածեմ որ ինչ կրնամ ընել եւ պէտք է ընեմ իմ ազգիս համար:

Սերոբին եւ Սօւէին երգը

Գնդակ որոտաց Նոյեմբեր ամսուն,
Պաշարուած ենք մենք իմ սիրուն Սօւէ,
Վեր առ մոսիկո, քաջութիւն հոս է,
Քո սիրած Սերոբին օրինեալ օրն այս է:

Չայն տուաւ Սօւէն, Սերոբ ջան հոս եմ,
Զինուած պատրաստուած ձայնիդ կը սպասեմ:
Քեզի հետ կռուելու, քու կողքին մեռնելու,
Ամէն օր, ամէն ժամ պատրաստ է Սօւէն:

Իսկ քու Սերոբը, կեանքիդ հատորը,
Արիւնով ներկեց Տալտրիկ ձորը,
Առիւծի նայուածքով նայում էր բոլորը,
Յաղթական կռուի մէջ էր ամբողջ օրը:

Չայն տուր Անդրանիկ, կենսատու ընկեր,
Արդէտք այս պահուս ո՞ր լեռն ես պառկեր,
Ոսկեթել մազերով երեսդ ես ծածկեր,
Յաղթական բազուկովդ մոսիկո ես գրկեր:

Հասիր Անդրանիկ, հասիր օգնութեան,
Սերոբ կը զոհուի ի սէր ազգութեան,
Դէ՛հ, հասիր շուտ հասիր կտրիճ խումբերով,
Սերոբ կը զոհուի իր զաւակներով:

Հայկական Ցեղասպանութիւնը

1915 թուականի Հայկական Ցեղասպանութիւնը քրքական կառավարութեան կողմէ ծրագրուած էր եւ նպատակ ունէր ջարդել հայ ժողովուրդը եւ զայն դուրս դնել իր պապենական հայրենիքէն:

Ցեղասպանութիւնը գործադրուեցաւ տարբեր հանգրուաններով: Ապրիլ 24-ի գիշերը, թուրքերը ձեռքակալեցին ապա սպանեցին հայ մտաւորականներն ու ղեկավարները, որոնց մէջ էին Գրիգոր Զօհրապը, Ռուբէն Զարդարեանը, Սիւսանթոն, Դանիէլ Վարուժանը եւ ուրիշներ:

Շատ չանցած, ամբողջ Արեւմտահայաստանի հայութիւնը տեղահանուեցաւ եւ անապատները քշուելով ջարդուեցաւ: Թուրքերը ոչ ոքի խնայեցին. ջարդեցին ծեր, կին ու երեխայ՝ թիով մէկ ու կէս միլիոն:

Ժողովուրդը ջարդելէ ետք, թուրքերը քանդեցին բոլոր հայկական եկեղեցիները ու վանքերը:

Այս պատճառով, հայութեան մեծ մասը այսօր կորսնցուցած է իր պապերուն հողն ու տունը եւ կ'ապրի աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ: Իբր ժառանգները այդ հողերուն, հայ ժողովուրդի զաւակները վճռած են պայքարելով տիրանալ իրենց արդար իրաւունքներուն:

ԿԱՆԱՆՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՕՆ

Հեթանոսական շրջաններին սկսած մինչև այսօր, հայ կինը միշտ կարևոր դեր ունեցած է մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ: Տղամարդ է կին ունեցած են հաւասար իրաւունքներ: Ժողովուրդը պաշտած է չաստուածուհիներ ինչպէս՝ Անահիտը, Աստղիկը, Նանէն կամ ուրիշներ: Աւելի ուշ, քրիստոնէութեան շրջանին Էջմիածինն ենք, մեր առաջին եկեղեցիները եղած են Սբ Աստուածածին, Ս. Գայեանէ եւ Ս. Հռիփսիմէ եկեղեցիները:

Հայր Ղեւոնդ Ալիշեան իր գիրքերէն մէկուն մէջ գրած է, թէ 262 թուականին, Սուրէն իշխանին կինը՝ իշխանուհի Աղուիթա, Արբեմուտ շրջանէն, համոզած է իր ամուսինը, որ պէսզի ան դարմանատուն մը հիմնէ բորոտներուն համար: Յիշենք թէ այդ ժամանակ բորոտութիւնը վտանգաւոր հիւանդութիւն մը ըլլալով, բորոտները կը հեռացնէին ժողովուրդէն, երբեմն ալ կը սպաննէին զանոնք: Սակայն Իշխանուհի Աղուիթայի նման հայ կիներու շնորհիւ, հայերը հիմ ժամանակներէն ունեցած են բուժարաններ, ծերանոցներ եւ անկարողներու հանգստավայրեր:

451 թուականին, Աւարայրի ճակատամարտէն ետք, հայեր բարձր գնահատած են հայ կիներու հայրենասիրութիւնն ու ազգասիրութիւնը: Անոնք դէմ դնելով բոլոր դժուարութիւններուն, յաջողած են դաստիարակել յաջորդ սերունդները Քաջ Վարդանի ոգիով:

Օսմանեան տիրապետութեան շրջանին է որ այր է կին դադրած են հաւասար իրաւունքներ ունենալէ: Ահա այս շրջանին է, որ խոմբ մը հայ գրագիտուհիներ, ինչպէս՝ Սրբուհի Տիւսաբ, Չապէլ Ասատուր, Չապէլ Եսայեան, Անայիս, Արշակունի Թէօդիկ եւ ուրիշներ իրենց աշխատանքներով դէմ դրած են այս երեւոյթին: Մտաւորական այս կիները քաջալերած են, որ հայ կինը ուսանի ու տէր կանգնի իր արժէքներուն: Այսպէս հայ կիներ եղած են լաւ դաստիարակներ, պատերազմի ընթացքին հայ զինուորը քաջալերող ուժեր եւ անոնց հասնող վարպետ բժշկուհիներ, հիւանդապահուհիներ, կտրիճ ֆետայիներ ինչպէս նաեւ կարող ընկերային ծառայողներ, որոնք հիմնեցին օգնութեան միութիւններ, հիւանդանոցներ, մանուկներու բուժարաններ, եւ այլն:

Այսօր ալ մեր կեանքին մէջ, հայ կինը մեծ դեր ունի իբրեւ դաստիարակ, յաջող գործարար՝ հաւասար այր մարդոց, ամէն մարզերէն: Մարտ 8 ճանչցուած է որպէս Կանանց Միջազգային օր: Հայ կիներ ձեր տօնը շնորհաւոր:

Առողջութիւնը

Առողջութիւնը ամենաթանկագին նուէրն է, որ Աստուած տուած է մարդուն: Գիտնականներ փաստած են, թէ ժառանգութիւնը իր ազդեցութիւնը ունի մարդու առողջութեան վրայ՝ 20 առ հարիւրով, իսկ մնացած 80 առ հարիւրը կախեալ է անձի ապրելակերպէն:

Ընդհանրապէս մարդիկ հոգ կը տանին իրենց առողջութեան երբ հիւանդ են: Ծատ աւելի լաւ եւ ճիշդ պիտի ըլլայ, երբ ամէն օր, գուրգուրանք մեր առողջութեան վրայ: Առողջութիւնը կը նամանի թաղարի մը մէջ տնկուած ծաղիկի մը: Երբ խնամենք կ'աճի ու կը գեղեցկանայ, իսկ երբ անտեսենք՝ կը թռմի ու կը չորնայ:

Գիտէք թէ ի՞նչ ըսած է Պուտայականութեան հիմնադիր՝ Սիտհարթա Պուտտա (963 – 483 ՔԱ) - «Առողջութիւնը՝ լաւագոյն պարգեւն է, գոհացումը՝ լաւագոյն հարստութիւնը, հաւատարմութիւնը՝ լաւագոյն յարաբերութիւնը»:

- Առողջ մարմին ունենալու համար՝
- պէտք է սննդառատ ուտելիքներ ուտենք. ինչպէս միրգ, բանջարեղէն, պտուղ, ձուկ, հաւ, միս, հաւկիթ...
- պէտք է մարզանք ընենք:
- պէտք է գրասեղանին առջեւ ուղիղ նստինք, որպէսզի մեր ողնայարը շիտակ մնայ:
- պէտք է քնանանք մօտաւորապէս տասը ժամ, որովհետեւ աճումի պատճառ դարձող հորմոնը կ'արտադրուի միայն քունի պահուն:

Երկար է շարքը: Կրնա՞ք դուր ալ թուել սովորութիւններ գորս պէտք է կատարենք մեր մարմինը առողջ պահելու համար: Նաեւ թուեցէք այլ սովորութիւններ, որոնցմէ պէտք է խուսափինք մեր մարմնին հոգ տարած ըլլալու համար:

ԳԱՐՈՒՆԸ

Գարնան տաքուկ արեւին հետ, ճերմակ ձիւնը կը հալի եւ կանաչ խոտերով կը ծածկուին դաշտերը: Հալած ձիւնէն կը կազմուին առուակներ, որոնք կը միանան գետերուն: Գետերը անուշ կը շառաչեն եւ կը հոսին դէպի ծովերը կամ ովկիանոսները:

Գարնան հետ կը տեղայ նաեւ անձրեւը: Անուշ կը բուրէ դուրսը թաց հողը: Պտղատու ծառերը կը ծաղկին, իսկ անպտուղ ծառերուն տերեւները կը բուսնին, կարծես կանաչ հագուստ կը հագնին: Ամէն կողմ կը զարդարուի գոյնզգոյն ծաղիկներով: Իրենց թաքստոցէն դուրս կու գան, ապաստան գտած կարգ մը կենդանիներ՝ ինչպէս նապաստակը, ոզնիները, գորտերը, մողէզները եւ այլն:

Երամ-երամ գաղթած թռչունները, կը վերադառնան եւ կը հիւսեն իրենց բոյները: Ընճողուկները կը ճոռողեն, սոխակները կը դայլայլեն, իսկ ագռաւները կը կռկռան:

Մարդիկն ալ կը հանեն իրենց մոյկերը եւ ծանր վերարկուները եւ դուրս կու գան իրենց տուններէն վայելելու գարնան համեմատաբար մեղմ եղանակը, օգտուելու արեւի ջերմութենէն եւ դիտելու վերանորոգուող բնութեան գեղեցկութիւնը:

Թռչունները

Թռչունները կրնանք գտնել անտառներուն մէջ: Չանոնք կրնանք գտնել նաեւ անապատներու, ովկիանոսներու կամ բերեռներուն մէջ: Թռչուններ կան, որոնք կը թռչին շատ բարձրէն, ինչպէս ծիծեռնակը, որ դէպի տաք երկիրներ գաղթած ժամանակ կը բարձրանայ մինչեւ 8000 մէթր. թռչուններ ալ կան որ կը սուզուին 200 մէթրէ աւելի խորութեամբ ջուրին մէջ:

Թռչուններուն մարմինը ծածկուած կ'ըլլայ փետուրներով. բայց ոտքերն ու մատները փետրազուրկ են: Փետուրները կը պահպանեն մարմնին տաքութիւնը եւ կը պաշտպանեն թռչունը ջուրէն: Անոնց ոսկորները եւ փետուրները շատ թեթեւ են եւ կը թռչին շնորհիւ իրենց թեւերու թափահարումներուն:

Թռչունները ակոբայ չունին. ակոբաներու փոխարէն ունին կարծր կտուց մը: Ծովային թռչուններուն կտուցները կը տարբերի մսակեր թռչուններու կտուցներէն: Մսակեր թռչունները գիշատիչ են, իրենց կտուցները կարճ ու կոր են: Անոնք այդ կարճ ու կոր կտուցի շնորհիւ կրնան ուտել իրենց որսը: Մինչդեռ ճահիճներու մէջ ապրող թռչուններուն կտուցները կ'ըլլան երկար: Կան նաեւ թռչուններ, որոնց կտուցները տափակ են ինչպէս սագերունը, կամ կարճ են, ինչպէս է պարագան ճնճողուկներուն:

Թռչունները իրենց բոյնը կը շինեն իրենց ածած ձուերը տաք պահելու համար եւ ոչ թէ հոն քնանալու համար: Չուին մէջ երբ ճուտիկը ամբողջութեամբ կազմուի, իր կտուցով կը ճեղքէ ձուին պատեանը եւ աշխարհ կու գայ:

Թռչունները ունին սուր տեսողութիւն եւ լսողութիւն: Մանր թռչունները կ'ապրին 20-25 տարի, իսկ խոշորները՝ մինչեւ 50 տարի:

Ամէնէն արագ թռչող թռչուններէն են՝ բազէն եւ արծիւը:

ՉՄԵՌՆԱՅԻՆ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ

Ուրբաթ 7 Փետրուար 2014-ին, Սոչիի մէջ (Ռուսիա), պաշտօնապէս բացումը կատարուեցաւ 22-րդ ձմեռնային ողիմպիական խաղերուն: Մասնակցող երկիրները տողանցեցին. յետոյ տեղի ունեցաւ շատ գեղեցիկ եւ տպաւորիչ գեղարուեստական ճոխ յայտագիր:

Տարբեր երկիրներու նախագահներ, որոնք շարքին էր նաեւ Հայաստանի նախագահ՝ Սերժ Սարգսեանը, ներկայ եղան բացման հանդիսութեան:

Հայաստանէն իրենց մասնակցութիւնը բերին Սերկէյ Սիքալէւեան, Արթուր Եղոյեան, Քաթիա Գալստեան, երեքն ալ դահուկավազք եւ Արման Սերեցրաքեան լեռնադահույկ: Մինչ Գանատայէն մասնակցեցան մօտաւորապէս 140 մարզիկներ:

Ողիմպիական խաղերը

մէկտեղ կը բերեն, աշխարհի բոլոր կողմերէն հազարաւոր մարզիկներ, որոնք երկար փորձերէ, մարզումներէ եւ բազմաթիւ գտումներէ ետք, կու գան երկու շաբաուան ընթացքին իրարու հետ մրցելու, մրցանիշներ կտրելու, մետալներ շահելու եւ իրենց երկրի անունը բարձր պահելու համար:

Յունական ողիմպիական խաղերէն ի վեր, այս մրցաշարքերը միշտ ալ առիթ եղած են մարզիկներուն՝ տալու իրենց առաւելագոյնը. նաեւ՝ մարզական առողջ մրցակցութեան ոգիով պայքարելու իրար միջեւ:

Չմեռնային ողիմպիական խաղերը վերջ գտան Փետրուարին: Առաջնութեան դիրք գրաւեց Ռուսիան՝ 33 մետալներով, անոր յաջորդեց Նորվեկիան՝ 26 մետալներով, Գանատան գրաւեց 3-րդ դիրքը շահելով 25 մետալներ,

Հայաստանի ներկայացուցիչներ Սոչիի մէջ

անոր յաջորդեցին Միացեալ Նահանգները՝ 28 մետալներով եւ Հոլանտան՝ 24 մետալներով: Հայաստան որեւէ մետալ չստացաւ:

Մենք ալ սիրելի պատանի-

ներ, ջանանք իւրաքանչիւրս կիրարկել տարբեր մարզանքներ, որովհետեւ ինչպէս իմաստուն խօսքը կ'ըսէ «առողջ միտք, առողջ մարմնի մէջ»:

Կապէ իր իմաստին

- 1- Աղանիսի սիրտ ունի *ա- Նոյն բանը կը կրկնէ*
- 2- Թութակի կը նմանի *բ- Հպարտ է*
- 3- Ագռաւի ձայն ունի *գ- Բարի է*
- 4- Սոխակի ձայն ունի *դ- Շար գէշ կ'երգէ*
- 5- Հնդակահաւի պէս կ'ուռի *ե- Շար լաւ կ'երգէ*

Հանելուկ – Մեր մարմինը

1-Ան շատ գաղտնապահ է, կը լսէ ամէն ինչ, բայց կը պատմէ ոչինչ:

2-Այն ի՞նչ է, որ երբեմն քնքուշ է, երբեմն ալ չար խայթոյ:

Գրէ՛ նկարին անունը. իւրաքանչիւր բառին վերջին գիրը, յաջորդ բառին առաջին գիրն է

1					2		
			1			3	
			7			4	3
			5			2	4
			6				
						5	

Ժպիտ

Ահա քեզի շոքուլաներ: Բաժնուիր ընկերոջդ հետ, բայց ... եղբայրաբար:

Եղբայրաբար՞ր... ի՞նչ ըսել կ'ուզես:

Շատը՝ իրեն, քիչը՝ քեզ...

Աւելի լաւ է բոլորը իրեն տամ, քող ինքը եղբայրաբար բաժնէ:

***

Ուսուցչուհին բաժնեց պարտականութեան տետրակները: Ժանոյին տետրակին մէջ, միայն ցած նիշեր կային: Ան արցունքախառն աչքերը բարձրացուց դէպի ուսուցչուհիին ու ըսաւ.

- Ա՛խ, եթէ դուք գիտնաք թէ ի՞նչպէս կը վշտացնէք մայրիկս:

Ո՞վ կ'ուզէ ըլլալ բազմագէտ

Մարտ ամսուան հարցումներու պատասխաններուն ժամկէտն է Ապրիլ 14, հետեւաբար սիրելի պատանի-պարմանուհիներ, կը խնդրուի զանոնք արշանագրել թուրքի մը վրայ, յիշելով անունը եւ յանձարձ դպրոցիդ անունը եւ ուղարկել առանց ուշացումի Հորիզոնի խմբագրարուն հետեւեալ հասցէին՝ 3401 Oliver Asselin, Montreal Canada, H4J 1L5

- 1. Ո՞վ է առատաձեռնը:
ա. Առատաձեռնը ան է, որ անտարբեր է ուրիշներուն նկատմամբ:
բ. Առատաձեռնը ան է, որ իր ունեցածէն բաժին կը հանէ ուրիշին:
գ. Առատաձեռնը ան է, որ կը կեղքոնանայ միայն ինքն իր վրայ:
դ. Առատաձեռնը ան է, որ իր ունեցածը կը պահէ իրեն:
2. Ո՞վ էր Սօւէ Մայրիկը:
ա. Հիւանդապահուի մըն էր:
բ. Գեորգ Չաուշի կինն էր:
գ. Հերոսուի մըն էր, որ քաջաբար կռուեցաւ թուրքին դէմ, իր ամուսինին հետ միասին:
դ. Վերոյիշեալ պատասխաններէն ոչ մէկը:
3. Ո՞վ էր Սերոբ Աղբիւր եւ ինչպէ՞ս մահացաւ Սերոբ Աղբիւր:
ա. Սերոբ Աղբիւր, Սօւէ Մայրիկի զաւակն է, մահացաւ թրքախտէ:

- բ. Սերոբ Աղբիւր, Սօւէ Մայրիկի եղբայրն է, թուրքերը թունաւորեցին զինք ու սպաննեցին:
գ. Սերոբ Աղբիւր, Սօւէ Մայրիկի ամուսինն է, թուրքերը թունաւորեցին զինք ու սպաննեցին:
դ. Վերոյիշեալ պատասխաններէն ոչ մէկը:
4. Ի՞նչ պէտք է ընենք մեր մարմինը առողջ պահելու համար:
ա. Պէտք է կանուխ քնանանք:
բ. Պէտք է մարզանք ընենք:
գ. Պէտք է օգտակար ուտելիքներ ուտենք:
դ. Վերոյիշեալ բոլոր պատասխանները:
5. Սոխակին հանած ձայնին ի՞նչ կ'ըսենք:
ա. Սոխակը կը դալալայէ:
բ. Սոխակը կը շառաչէ:
գ. Սոխակը կը կռկռայ:

- դ. Սոխակը կը տզզայ:
6. Գտիր «պտղատու» բառին հակառակը՝ գարունը նկարագրող յօդուածին մէջ:
.....
7. Գտիր «փետուրներով» բառին հակառակը՝ «Թռչունները» յօդուածին մէջ:
.....
8. Գիշատիչ թռչունները...
ա. մսակեր են:
բ. կարծ եւ կոր կտուց ունին:
գ. Վերոյիշեալ բոլոր պատասխանները:
դ. Վերոյիշեալ պատասխաններէն ոչ մէկը:

- 9. Թռչունները ինչո՞ւ համար բոյնը կը շինեն:
ա. Թռչունները բոյնը կը շինեն, իրենց անձն ձուկը տաք պահելու համար:
բ. Թռչունները բոյնը կը շինեն հոն քնանալու համար:
գ. Թռչունները բոյնը կը շինեն հոն ճռուղելու համար:
դ. Վերոյիշեալ պատասխաններէն ոչ մէկը:
10. Հետեւեալ թռչուններէն ո՞ր մէկը կը թռչի շատ բարձր:
ա. Աղանին:
բ. Սոխակը:
գ. Ընճղուկը:
դ. Ծիծեռնակը:

Անցեալ ամսուայ Մանկապատանեկանի «Ո՞վ կ'ուզէ ըլլալ բազմագէտ»-ին ճիշդ պատասխաններն են. 1-ը 2-ա 3-գ 4-ա 5-գ 6-ա 7-բ 8-ա 9-դ 10-բ
Առաքման ուշացումի հետեւանքով, նախորդ թիւով չկարողացանք հրատարակել Յունուարի շահող եւ մասնակցող պատանի-պարմանուհիներուն անունները. Ստորեւ կու տանք ամբողջական ցանկը:

Table with 6 columns: 30-ամեակի պատասխանողներ, Սիլիա Չուրիկեան, Լորի Զաճեան, Մարիանա Միքայէլեան, Մեղեդի Պէքմեզեան, Սոֆիա Ալեքսանեան. 30-ամեակի մասնակցողներու ցանկ, Փետրուարի մասնակցողներու ցանկ, Սոֆի Աւագեան, Անսիա Չարազեան, Անսիա Ալեքսանեան. Սոֆի Աւագեան, Անսիա Չարազեան, Անսիա Ալեքսանեան.

ԱՄՔՈՂԶՍՆՈՒՐ ԹՈՅՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՆՈՒՆԵՐՈՎ
Արեխ - ազգաւ - աղստնի - քու - ախակ - ճնճղուկ - ծիծեռնակ - թուրքակ - պրամարգ
- քազէ - հնդկահաւ - աքլոր - արագիլ - քառ - սագ - կնու - լորիկ